

Unirea

ZIAR NAȚIONAL COTIDIAN

În ziua cea de judecată...

— În ajunul adunării dela Alba-Iulia. —

În ziua cea de judecată,
Când față în cer cu Domnul sfânt,
Latina gintă va fi întrebată,
Ce ai făcut pe-acest pământ?

Ea va răspunde sus și tare...

Ce va răspunde?

Ce va răspunde Latina gintă — Neamul Românesc din Ardeal și Țara Ungurească — în clipa istorică înălțătoare, când cătușele sclăviei de veacuri s'au sfărâmat la picioarele ei?

Cum va îndrăzni să-și ridice glasul, după atâtea umilinte; cum va încerca să-și întindă brațele spre Libertatea mântuitoare, când ele poartă încă urmele lămpurilor urgisite, ce i-au pătruns până la măduva oaselor?

Cum va răspunde, când paloșul stăpânilor de ieri, mai fulgeră încă de-asupra capetelor noastre, și călăii mai au destule ștreanguri, ca să ni-le atârne de gât?

Ea va răspunde totuș!

Ea va răspunde sus și tare: „Slavă Ție Dumnezeule Atotputernic; și mărire Ție Geniu al Neamului Românesc, că ne-ai învrednicit să ajungem, — după atâtea veacuri de amar — ceasul sfânt al libertății!

„Pornit-am sub pavăza biruitoare a Acvilei Romane, pe plaiurile Danubiului, ca să rămânem, mai apoi, sclavi în propria noastră țară.

„Veacuri au trecut, și când Sentinela Romană ne-a adus vestea dureroasă, că Roma nu mai este, ne-am plecat și noi capul în țărână și am plâns cu amar...

„Eram ruți acum de sânul și brațul ocrotitor al Romei; eram o neînsemnată epavă, un rest din o grandioasă corabie naufragiată, asvârlit la mal.

„Am răbdat și am tăcut.

„Am robotit în glia străinului, pe care am stropit-o cu sudoarea și lacrimile noastre.

„Am fost boi de jug și cal de ham, și din vreme în vreme, când paharul era plin cu vârf, — ca o amintire ștearsă a obârșiei noastre — puneam mâna pe coase și pe topoară și isbeam la mir, pe asupritori.

„Dar tot noi eram apoi cei călcați în picioare, cei frânți în roată, cei spânzurați, la încercușarea drumurilor.

„A venit mai apoi — după veacuri de suferințe — cumplitul măcel al războiului.

„Am fost trimiși, ca vitele la abator. Ne-am dus, cu gândul că tot ni se va face și nouă, dreptate, după atâtea jertfe! Am sângerat pe toate fronturile, sute de mii — și nu știm pentru cine; nu știm pentru ce.

„Știm însă, că cei rămași acasă, au fost târați în temniți, au fost palmuiți, scuipați și bătuti până la sânge;

„Știm, că ni s'au închis atâtea școli cu forță; că s'a alcătuit un drept de alegere cu excluderea noastră; că ni s'a luat dreptul să cumpărăm, măcar cu banii noștri, un jugăr de pământ, pentru care suferiam și muriam; că s'a proiectat o nouă arondare a comitatelor, cu scopul făcând, ca drepturile noastre să nu poată ieși la iveală, nici în proporția de până acum;

că sute de mii de dorobanți — sânge din sângele nostru — au murit moarte de eroi pe coastele Carpaților, ca să ne scape din sclăvie.

Le știm toate!

„Am răbdat și am tăcut.

„De-acum nu mai răbdăm!

„În virtutea principiilor fixate de prezidentul Wilson, avem și noi dreptul de a ne hotărî soarta după cum dorim.

„O spunem pe șleau, și dacă va fi lipsă, vom pecetlui-o cu sângele nostru:

„Dorim desrobirea noastră de sub jugul austro-ungar;

„Dorim unirea tuturor Românilor;

» *Trăiască România Mare!* « Al. Ciura.

Programul Adunării Naționale

constituante a națiunii române din Ungaria și Transilvania.

Pe telefon ni-se comunică astăzi din partea comitetului aranjator din Alba-Iulia programul marelui Adunări Naționale Constituante ce se va ține la 1 Decembrie n.:

1. La orele 7 dimineța serviciul divin celebrat de arhieriei în bisericile protopopești.

2. La orele 10 dim. deschiderea Adunării în sala casinei militare din cetate.

3. Citirea rezoluțiunii, votată și propusă prin conferința prealabilă a Marelui Sfat Național.

Se observă că fiecare comună în frunte cu steaguri și tabla cu numele comunei va defila în rânduri de patru pe piața orașului; va trece pe sub poarta Carol în Cetate și prin poarta Mihail Viteazul va ieși pe terenul Adunării (locul de exerciții militare, în apropierea pământului sfințit cu sângele lui Horia și Cloșca).

Se va explica poporului de pe 4 tribune însemnătatea istorică a zilei, iar de pe tribuna prezidială din centru se va citi rezoluția Constituantei.

Cât pantru învartirare să se adreseze fiecare la Conziliul național român din Alba-Iulia, telefon 97.

Locuința fiecăruia se va aduce la cunoștință la gară prin comisiunea de învartirare (semnul: tricolor la brațul stâng).

Întreg publicul este făcut atent să ducă cu sine pâne și alimente. Banchete ori mese comune nu vor fi. Pentru cei din depărtări s'a făcut posibil să fie provăvuți cu alimente în restaurantele din loc, iar în parte și la găzduitorii privați.

Frați Români!

Locul cel mai istoric al neamului vă așteaptă cu brațele deschise Veniți deci să-l atingeți cu pasul vostru, ca să simțiți fiorul ce l-a mișcat odată pe marele Voievod cu numele de arhanghel, pe martirii Horia, Cloșca și Crișan, pe Craiul munților Avram Iancu și pe toți cei cari au început și lucrat la realizarea visului de veacuri, pe care noi, cei de azi, îl vedem ca pe răsăritul cel mai strălucit al celei mai senine zile a neamului românesc.

Comitetul aranjator.

Aviz. Pentru sfințirea marelui act politic din ziua de 1 Decembrie Conziliul național român central roagă toate comunele bisaricești ca în acea zi să se tragă clopotele eri să bată toaca între orele 10—12 din amiază.

Cercular

cătră Veneratul Cler al Arhidiecezei gr.-cat. române
de Alba-Iulia și Făgăraș.

— Din lipsă de spațiu, dăm numai fragmentar Circulara istorică a pâr. vicar capitular Dr. Vas. Suciu, totodată prezidentul Consiliului Național Român din Blaj.

Pastorala vicarului capitular
pentru zilele de acum.

*Venerați Frați și Iubiți
credincioși!*

„Sângele fraților și fiilor noștri, vărsat din belșug patru ani și mai bine; suferințele aproape de mucenici ale soldaților și invalizilor noștri și jertfele aproape supraomenești, aduse de cei rămași acasă, ne-au învrednicit să ajungem măreția zilelor, prin cari trecem. Sunt cele mai însemnate zile, din câte au fost vreodată pentru neamul românesc din Transilvania și Ungaria. Sunt zilele, în cari se croiește soarta și viitorul obiditului și mult încercatului nostru popor.“

„Vechile sisteme de stăpânire s'au prăbușit. De aci încolo nu are să mai domnească forța brutală. Nici un popor nu mai are drept să stăpânească peste un alt popor. Fiecare neam e liber, el singur își este și-și stăpân. El singur are să-și croiască calea, pe care mergând să se desvoalte după firea sa, în limba sa, trăind în frățietate cu celelalte popoare.“

„Au trebuit să treacă 19 veacuri, ca aceste adevăruri dumnezeiești, aceste legi ale firei, aceste drepturi ale popoarelor să fie recunoscute de lumea întreagă“...

Și după ce arată, că esența socială a legii creștine e *unirea popoarelor* prin dragoste, libertate, egalitate și frățietate împrumutată și *deosebirea lor prin limbă și datini*, continuă:

„Binecuvântați să fie din neam în neam acei eroi ai lumii, martiri ai libertății, cari prin sângele lor au plămădit ziua libertății tuturor popoarelor! Cinste se cuvine tuturor soldaților, și cu mulțămită suntem datori tuturor celor rămași acasă, pentru că prin statornicia lor și prin jertfele lor de patru ani de zile făcut-au să dospească această pâne sfântă: unirea popoarelor prin dragoste, libertate și egalitate și deosebirea lor prin limbă și datini!“

*II. Venerați Frați și Iubiți
credincioși!*

„Drepturile și datorințele popoarelor în general, și ale singuraticilor oameni, în particular, statorite de Mântuitorul și vestite lumii de apostoli, au fost în prospetate omenimii, la începutul acestui an, de Wilson, prezidentul Statelor-Unite din

America. El, bărbat de știință. El, prezident al țării libertăților și a egalei îndreptățiri, unde mai mult ca ori unde s'au practizat și se practizează adevărurile sociale ale legii creștine și ale legii firii. El, reprezentantul unei mari puteri, ce luase parte în războiul lumii, a ținut să spună, că nu poate fi vorbă de pace trainică între popoare, până când nu se dă fiecărui popor *dreptul de-a hotări liber asupra sorții sale*. Această solie alui Wilson a fost primită de toate neamurile. În urma ei au fost răsturnate guverne și au fost înlăturate capete încununate.

Popoarele și-au format sfaturi naționale, cari la conferența de pace să spună dorințele națiunii lor. Astfel de Sfaturi naționale și-au format Maghiarii și Croații, Nemții și Slovaci din Ungaria. Astfel de Sfat național ne-am format și noi Români, în Arad. Chemarea acestor Sfaturi naționale e, ca împreună cu gardele naționale să păstreze buna rânduială și să păzească averea și viața singuraticilor cetățeni, fără deosebire de limbă și de lege, până ce conferința de pace va hotări asupra sorții fiecărui popor.

Purtarea de până atunci a poporului va fi o dovadă a vredniciei lui. Purtarea lui se va pune în cumpăna dreptății. Nu va putea fi socotit vrednic de o soartă mai bună poporul, care la ranele războiului va mai adauge și el rane noue, prin omoruri, jafuri și furturi. Nu va putea intra în înfrățirea popoarelor poporul nevrednic.

De aceea pentru dragostea, ce o am față de biserică și de neamul nostru, pentru dragostea, ce o aveți pentru binele vostru particular și pentru binele și fericirea națiunii noastre române, rugând vă rog să iertați trecutul. Doar zilnic cerem dela Domnul să ne ierte nouă păcatele noastre, precum iertăm și noi greșiții noștri. Să le iertăm toate pentru învierea la o viață mai bună, ce nu peste mult se va și ivi.

Faceți-vă Sfaturile voastre naționale române în fiecare comună românească și faceți-vă gardele voastre naționale române comunale, supuse nemijlocit Sfatului național român comun. Cu ajutorul acestora păziți buna rânduială. Apărați viața și averea cetățenilor ori concetățenilor voștri, fără deosebire de neam și lege. Dacă sunt în satul, ori în orașul vostru, locuitori de alt neam ori de altă lege, înțelegeți-vă cu ei

frățește și mână în mână, umăr la umăr păziți ordinea publică.

Păstrați-vă cumpătul. Feriți-vă de beuturi. Dacă beția în alte vremi a fost păcat capital, acum poate fi cel mai mare păcat nu numai înaintea lui Dumnezeu, ci și înaintea țării și a neamului. S'ar putea întâmpla, ca în aceste vremuri pline de praf de pușcă, să curgă, din cauza unei beții, riuri de sânge și colțuri întregi de țeară să se prefacă în scrum și cenușe.

În dragostea voastră față de binele public și în jertfirea intereselor voastre private și personale pentru binele obștesc luați pildă dela cel mai înalt factor din țeară, dela Maiestatea Sa Carol, fost împărat al Austriei și rege apostolic al Ungariei.

III. Maiestatea Sa ținând la sfințenia dreptului de liberă dispunere a popoarelor, ca nu cumva persona-i sacrată să fie piedecă în hotărîrea, ce vor trebui să o ia națiunile Austro-Ungare asupra sorții lor, a lăsat

din mână frânele guvernării. S'a retras dela domnie.

În urmare, după ce amăsurat dreptului de liberă dispunere al popoarelor, stăpânirea noastră, a poporului român din Transilvania și Ungaria, după dreptate trebuie să fie în mâinile Sfatului nostru național român; prin aceasta ordonăm tuturor Fraților preoți, ca în toate slujbele dumnezeiești și bisericesti, în tot locul, unde până acum se pomenia Impăratul și Regele Apostolic, de aci în colo, până la limpezirea sorții noastre viitoare, să fie pomenit Sfatul Național Român.

Acestea ni-am ținut de datorință să Vi-le comunicăm, ca luând act de ele să le și urmați.

Darul Domnului nostru Isus Hristos și iubirea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Spiritului Sfânt să fie cu noi cu toți.

Blaj, din ședința consistorială ținută 19 Noemvrie 1918.

Dr. Vasile Suciu.
vicar capitular.

Ruga de veacuri. I

— Fragment. —

I.

„Domnița mea cu negre plete
Și ochi adânci ca ceru 'n Maiu,
Tu, care porți pe frunte lauri
Și-atâta farmec porți în graiu. —
Ascultă glasul meu ferbinte
Pornit din sufletul rănit
A unui neam, ce Te adoară,
Un neam ce veșnic te-a iubit....
Domnița mea, ridică-Ți ochii
O clipă doar peste Carpați,
Privește ranele de veacuri
A 'ndurerăților tăi frați —
Întinde mâna Ta, Domnițo
Și-mi rupe lanțul de pe piept —
Azi mi-e mai greu ca nici odată
Și simt că nu mai pot s'astept...
Trezește sufletul pădurii —
Iar vulturii pîiți prin stânci
Făloși să-și îndrepteze zborul
Spre bolțile albastre-adânci...
...O, cum aș vrea să simt odată
Fiorii calde Primăveri,
Să simt aievea vraja sfântă
A 'nălțătoarei Învieri —
Iar tâmpla-Ți palidă, senină
Cu mirtul sfânt s'o 'mpodobesc
Se pot să-Ți spun prin șoapte calde
Domnița mea, cât Te iubesc...“

*

...S'arată zorii... Orizontul
E limpede cum n'a mai fost —
Iar geana soarelui zimbește
Azi numai pentru visul Nost...
Livia Hulea—Rebreanu.

In preajma adunării naționale.

Cu sufletul înălțat, pătrunși de cel mai cald și sfânt fior, ce a putut să străbată vre-odată tot sufletul românesc, plini de încredere, așteptăm hotărîrea cea mare, ce va aduce-o neamul românesc în constituanta sa de mâine.

Nu stau un moment la îndoială, că toți Românii câți vor avea cinstea mare de a fi prezenți la înfăptuirea celui mai important act, din câte s'au înfăptuit vre-odată, — se vor găsi în aceeași comunitate înaltă de sentimente și emoțiuni, care să dea hotărîrilor lor nimbul sincerității.

Ținem însă să advertizăm cu îngrijorarea, ce ți-o dă jelozia dragostei nemărginite de neam, că în marea însuflețire, care va întovărăși hotărîrile, ce se vor lua, să nu se treacă cu vederea însemnătatea deosebită a marilor prefaceri, ce ni-s'au anunțat,

și cari reclamă impetuos o tractare paralelă și o rezolvire neîntârziată, conformă cerințelor neînduplecate a vremii. Trebuie să se pătrundă până la rădăcina răului, pentru a-se putea tăia apoi acele linii mari de comună acțiune, pe cari să înainteze falnic ca o armată în șir tot neamul românesc. Căci nu putem uita, că ori cât naționalismul nostru se adresează sentimentului comun, impersonal al poporului întreg ca entitate națională și puterii lui de abnegare, entuziasm și patriotism, — nu mai puțin adevărat este, că avem înapoia noastră un războiu sângeros de patru ani de zile cu toate urmările sale dureroase de nemulțumiri și neajunsuri. Nu trebuie să uităm, că avem în fața noastră neîngropat încă cadavrul vechiului sistem, „pomul căzut, din care toată lumea vrea să taie lemne“. Iar în vremuri de moravuri stricte, ușor poate să afluască și glasul acelora, care

se adresează intereselor individuale și inferioare a-le celor slabi, ale celor desvlușii și decăzuți moralicește. Desigur, nu vom trece cu vederea nici advertisementul, ce ni-l dă Bureke: „Nu este fără de însemnătate nici aceea parte a înțelepciunii politice, care ne arată cât trebuie să suportăm dintr'o rea stare de lucruri, ca să nu ajungem tocmai la un efect contrar, cerând în vremuri stricte un irealisabil grad de curățenie.“ Tot atâtea cestuiri, cari trebuiesc adăncite și sanate potrivit împrejurărilor, și individualității deosebite a țării și a poporului.

Avem încredere deplină, că poporul nostru nu a alunecat încă pe o pantă primejdioasă, dară e timpul suprem să facem totuși ultimele eforturi pentru a delătura toate cauzele lui de nemulțumire și a-i da toată încrederea într'un viitor mai bun.

Aurel Ciato.

O d ă. *)

— La praznicul Unirii tuturor Românilor. —

Tresaltă cuib de Vultur, scump Bălgărade Mare!
Tu Argeșul, ce'n ziduri ai plângerii încă vii;
Din patru părți a lumii grăbesc la Sărbătoare
Români, trecuți prin toate a sortiî vijelii...

Ei nu vin să mai plângă și'n taină grea să geamă,
Căci Dumnezeu lumii le-a fost de-apururi scut.
Ei vin să-ți spună ție, că n'au avut o Mamă
Cum tu din veac ești Tronul, și-Un Craiu doar' ai avut...!

Știi tu, că Bucovina la sânul Mamei plânge,
Ea moaștele lui Ștefan le-aduse din străini?
N'au fruntea Basarabii în noapte și în sânge
— O scumpă, sfântă Mamă, cum știi Tu să alini. —

Și-acum sfărmat e lanțul ce-a strâns mândra făptură
A celui mai de-obidă și-a celui mai orfan,
Din iaduri și din temniți Ardealul ars de ură
Ieși să calce fruntea străvechiului dușman.

Furatul Maramurăș, Bihorul dulce frate,
Crișana și Banatul cuprinși de sfânt fior,
Se'ntorc spre Răsăritul vieții necurmăte
Și toți așa își strigă cumplitul, sfântul dor:

„O Țară, dragă mamă, norocul vieții noastre,
Primește și pe orfânii-ți, pe Veci să fie-ai tăi.
Îți strigă'n geamăt Morții din depărtări sihastre
Sau dacă nu, ucide pe mame și flăcăi...“

O, ceas al Tainei! glasuri pătrund din depărtare,
Din muntii suri s'alungă pe albele câmpii:
Trăească România cea Veșnică și Mare
Care cuprinde'n brațe pe toți duiosii fii...

*) Se poate cânta pe melodia „Deșteaptă-Te Române“.

Ovidiu Nulea.

Țeară săracă, țeară năcăjită țeară bogată, țeară fericită.

De: Dr. Sever Dan.

*Extra Hungariam non est vita...
Si est vita, non est ita.*

Dicton medieval unguresc. Pe românește:

»Inafară de Ungaria nu-i viață.
Chiar dacă este, tot nu-i ca asta.«

Adesa ausim dela frații.. maghiari: »ce căutați voi în România? aci aveți un stat european, acolo un stat balcanic! lăsați-o dracului României!...«

Bieți români naivi, cari cunosc România numai din presa maghiară, așa cum pe francezi îi cunoșteau numai prin literatura germană — bieți de ei, se însuflețesc cu toată dragostea pentru unirea neamului românesc de pretutindeni, dar, în fundul inimii lor zace o îndoială: »oare cum o fi în Ungaria a fost o civilizație, în România sânt stări grozave...«

Aș vrea să distrug legenda asta, odată pentru totdeauna!

Nu de dragul calomniatorilor, din tabăra lui Mangra-Tisza, ci de dragul celor ce poartă în inimă o îndoială cinstită, scriu aceste rânduri.

De zece ani de zile și mai bine gândul meu de publicist a fost întâi și întâi să-mi cunosc neamul meu românesc. Am petrecut, fără întrerupere, aproape un an în Țeară. M-am întors adesa acolo. Nu numai la București! Am stat la sate și la orașele. Am cutreerat, cu o ceată de tovarăși de aci, a treia parte a României. Am căutat să cunosc reprezentanții lumii vechi, și reprezentanții lumii noi. Pe frații din Ardeal și Ungaria, îi cunosc, pot zice, încă și mai bine. De la Maramureș până în Bănat, nu-i »centru cultural« unde să nu fi trăit câteva luni de zile. Din darul lui Tiszapista și sbirii lui, timp de doi ani, am avut prilej să cunosc și părțile apusene ale Ungariei...

Cer iertare pentru nota asta personală. N'am avut alt gând, decât să-mi cerșesc astfel un pic de competență, pentru a face o scurtă comparație între Ungaria și România: întră stările de ici și de colo.

De ce-i Ungaria stat european și România stat balcanic?

Să luăm pe rând toate instituțiile.

Administrația? — Vai-vai-vai!

Școlile? — Și bine, să vedem, poate instrucția publică din Ungaria, e mai puțin aziatică decât administrația. (Care în România e numai balcanică...) Deosebim: școala poporală, școala »domnească«, școala de specialitate. În Ungaria școala poporală, — chiar și cea maghiară, adică

școala de stat — e mult inferioară celei din România. Invățătorimea din România și clădirile școlii populare sunt, de vre-o douăzeci de ani încoace, în adevăr model! Aproape lângă fiecare școală populară este și un atelier pentru tors, țesut, împletit de paie, etc. *Spiritul dăscălimii din România e la înălțime!* — Unde pui față de asta școlile noastre confesionale sau comunale, cu puține frumoase excepții, niște hurube, cu un plan de învățământ impus, care țintește anume prostirea poporului! — Apoi liceele și universitatea! Liceele maghiare sunt o rămășiță medievală, propagatoare de o tâmpită cultură abstractă, de limbi moarte, și de șovinism parvenit. Liceele din România sunt fără doar și poate moderne. — Universitatea din Cluj? Numai oameni de știință nu găsești pe catedre! Tot creațiuni politice, ariviști — excepția e de tot rară. Universitatea din București are un Iorga, un Mehedintz un Disescu, un Babeș etc. — Școli civile, comerciale, de agricultură, de meserii are România cel puțin așa de multe și așa de moderne ca Ungaria. Bunăoară școlile de agricultură sunt mult-mult superioare celor de aci.

Justiție? — Hai să facem o mică concesie. Ungaria are cadastru (carte funduară) România nu are. Instanțele de apel sunt poate cevaș mai solide aci, decât acolo, — deși, când se ciocnește un interes român cu un interes maghiar, chiar și »soliditatea« aceasta se cam clatină... Mă rog, să facem plebiscit: care român vreă să rămână în Ungaria de dragul cadastrului? și care vreă să treacă — cu cadastru cu tot — la România?...

Finanțele? — Dar există stat mai balcanic în privința finanțelor decât Ungaria? Nu vorbesc de Ungaria de azi, bancrotată, ci de Ungaria dinaintea războiului. — *Dările erau aci mult mai mari decât în România.* Datoria publică asemenea mult mai mare! Cu banul țării se făcea haram aci. Un putred sistem de subvenții și paușale — iată finanțele Ungariei din vremuri de pace! Față de acest sistem, în România un budget echilibrat, investiții pentru folosul obșteș, cu mult mai multe! Peste tot traiul în România era pe de jumătate atât de ușor, ca în Ungaria! (Va urma).

Informațiuni.

* **Omagii României și Soveranilor ei.** M. S. Regele Ferdinand a primit din partea

M. S. Regelui Marei Britanii următoarea telegramă: *Maiestății Sale Regelui.* Iași. Cu prilejul încheerii armistițiului cu Germania, trimet un Mesagiu de salut amical Țării Tale valoroase, ale cărei suferințe și tărie nu au fost uitate de Noi în momentul bucuriei Noastre. Biruitoarii dela Mărășești pot rămâne asigurați că faptele săvârșite și jertfele nu vor fi fost zadarnice și că pot privi viitorul cu noi nădejdi, și ou încredere. Gândurile mele au fost mereu cu Tine și cu Regina în tot timpul zilelor negre, care au apăsas asupra Țării Tale.

George R. I.

* **Dr. Jaffe** ministrul de finanțe a arătat prin acte oficiale, că urzitorii războiului au fost: Germanii și Austro-ungurii. — Ca urmare guvernele de azi a sus numitelor țări au hotărât să pună sub acuză pe toți corifeii războinici în frunte cu cei doi împărați fără coroană.

* **Se va constitui** o comisie, care va pune sub pază deja de acum și pe diplomații, despre a caror păcate sunt dovezi îndestulatoare: a conților Czernin și Berchtold.

* **Se vor judecă** și generalii, cari sau din lipsă de talent militar sau din dor de mărire au jertfit milioane de oameni, între aceștia vor fi: Carol — fostul rege, Arhiducii Frideric, Eugen și Petru Ferdinand, apoi Conrad, Arz, Potiorek, Boroevici, Frank, Dankl etc.

* **„Freiheit“** organul socialiștilor cere punerea sub acuză și a lui Bethmann Holweg, Jagon, Zimmermann și cere, ca ei să fie deținuți la moment. — Călăii neamurilor, cari prin mișelia diplomației și cu sălbăticia fiarelor au dus la măcel sute de mii de Români, vor ajunge pe banca acuzaților, iar neamul românesc își va proclama Unirea cu frații cu cari sufletește una au fost de veacuri.

* **Cehii** vor avea liberă trecere spre mare prin Fiume sau Triest. Ad astra!

* **Pentru orfanii unui preot ucis de jandarmi.** În cartea durerilor noastre scriem azi și numele unui preot român, ucis de sbirii maghiarilor. Asupra faptului revenim, deocamdată lăsăm să urmeze doar cuvântul dlui protopop Murășanu, care a adresat Românilor de pretutindeni următoarea rugare:

Cu adâncă durere vă anunț, că Ion Opriș, fostul paroh al Cristiușului din protopopatul Turda, în floarea vieții de 40 ani, la 8 Nov. a. c. a căzut victimă unui glonț ucigaș de jandarm fără suflet, tocmai în momentul când înlăptuia ordinea delegaților sfatului național, în-

intea bisericii, indemnându-și poporul la liniște și bunărdudială.

Sfatul național român din Turda, al cărui membru a fost repozatul, a cerut anchetarea cazului și l-a declarat de „mortul națiunii“.

Totodată a decis să se deschidă o colectă națională în toate ziarele române din patrie, spre a se creă un fond pentru susținerea văduvei și a celor șapte orfani nevrăstnici — rămași în voia sortii, fără casă, fără masă, în absolută sărăcie — ca copiii nimăru.

* **In piața** Blajului azi dimineată trei plutoane din batalionul nostru au făcut deprinderi. — Flăcăii aveau ținuta impunătoare și sărbătorească. Pentru prima oară auziau „comanda“ în dulcea și energica noastră limbă.

* **Armata** franceză de ocupație a ajuns pe teritoriul Bavariei.

* **Avis tehnicilor români.** Să aduce la cunoștință, că pe lângă Legiunea română din Sibiu s'au format *Clubul tehnicilor români.* Având în vedere menirea tehnicilor de dincoace de Carpați în apropiatul viitor, acest club are scopul a întruni și organiza totalitatea lor. Sunt invitați deci toți aceia, cari voesc a fi membri ai acestei organizații tehnice, a anunța aceasta pe lângă amintirea specialității pracei și adresa lor cât mai curând la adresa: Mihail Itu inginer silv. Sibiu, str. Șaguna 8. Legiunile române și toate organizațiile noastre sunt rugate a lua la cunoștință înființarea *Clubului tehnic român.* Foile românești sunt rugate a reproduce acest avis. *Clubul tehnic român.*

* **Armata română** a trecut peste Toplița și se apropie de Târgul-Murășului. — Cu sufletul ars de dorul revăderii și în nădejdea ei plecăm Ardelenii la Cetatea lui Mihai Viteazul.

* **Vești din Sălaj.** Ni-se comunică, că Românii din cercul Tășnad, com. Sălaj în 22 Noemv. st. n. a. c. s'au adunat în un număr foarte frumos la constituirea „Secției cercuale Tășnad a Consiliului Național Românesc Sălăjan.“ Afară de numărul foarte frumos al poporului adunat, au fost prezenți aproape toți intelectualii din cerc. Vorbiri foarte însuflețitoare au ținut: Dr. Coriolan Steer, adv., Vasiliu Pâteaș, protopop în Hotoan, Petru Cucea, protopop Supurul de jos, Ioan Mate, locot. În comitetul executiv, al Con-

ziliului Național Cercual sau ales: Dr. Coriolan Steer, adv. Tășnad, Domițian Cupșa, preot Tășnad, George Fulep, proprietar Santău, Vasiliu Pusztai, proprietar Săuca și Teodor Mureșian inv. Blaja. Adunarea sa terminat cu „Deșteaptăte Române și Hora unirei.

* **Delegații blăjeni la adunarea națională:** 1. Mitropolia e reprezentată prin Dr. Vasile Suciu, vicar capitular. 2. Capitlul mitropolitan: Dr. A. Chețianu, canonic. 3. Consistorul arhidiecezan: Iuniu Brut Micu, protonotar consistorial. 4. Colegiul profesorilor dela facultatea teologică: Dr. Ioan Sâmpăleanu, prof. 5. Colegiul prof. dela Liceu: Ioan Fodor, prof. 6. Colegiul prof. dela Institutul pedagogic: Ștefan Pop, prof. 7. Colegiul prof. dela Școala civilă de fete: Alexandru Lupeanu, prof. 8. Reuniunea de misiuni a preoților arhidiecezan: Dr. V. Macaveiu, prof. și Dr. Z. Păclisanu, prof. 9. Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din arhidieceză: Dr. Ioan Coltor, prof. și Iuliu Maior, prof. 10. Reuniunea femeilor gr.-cat.: Dna Elena Pop n. Maniu și Dș. Elisa Bodocan, directoară. 11. Reuniunea de înmormântare: Aurel C. Domșa și Nicodim Mărza. 12. Reuniunea meseriașilor: Gavril Precup, prez. și Emil Oltean. 13. Casina română: Aug. Caliani, prof. și Dr. Alex. Borza, prof. 14. Delegații cercului Aiud: Dr. Alex. Nicolescu, canonic, Ștefan Dragoș, primar, George Bărbat iun. econom, Dr. Aurel Sava pretore, Teiuș, Candin Suciu preot, Măgina. 15. Dl Alex. Ciura, reprezintă cercul Ibașfalău.

* **Caut** o femeie văduvă în vârstă de 45—50 ani, pentru serviciu în casă. Poate fi și din familie de țaran și poate avea și un copil mai mărișor. Va fi tratată familiar; iar leafă, după înțelegere. Oferte până în 15 Decembrie a se trimite la „Redacția Unirii“ Blaj.

Necrolog.

† **Simeon Muntean**, notar cercual în Blaj, după îndelungate suferințe împărtășit cu sf. taine ale muribunzilor, a încetat din viață Marți la 4 ore d. a. în 26 Noemvrie a. c. în anul al 70-lea al vieții și 44 al fericitei sale căsătorii.

Inmormântarea rămășițelor pământești a fost Vineri în 29 Noemvrie la 2 ore d. a. în cimitierul comun din loc.

Blaj, la 27 Noemvrie 1918.

Odihnească în pace!

Proprietar și Editor:

Consiliul Național Român din Blaj.

Redactor: Ovidiu Hulea. — Administrator: Nicolae Negruțiu.